

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteen kehityskuva

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä pyytää tarjoustanne otsikon mukaisen selvityksen laatimiseen osallistumisesta.

Tämän tarjouspyynnön luvuissa 1-6 esitellään lähtökohdat tarjouksen laatimiseen ja luvuissa 8-19 esitellään hankintamenettely. Tarjouspyynnön liitteessä 1 on kuvattu mahdollinen työohjelma ja liitteessä 2 tarjoukseen keskeisesti liittyviä lähtötietoja.

Sisällys

1. Työn tausta	2
2. Työn tavoitteet	3
3. Työn vaiheet	4
4. Raportointi.....	5
5. Suunnittelualue	5
6. Vuorovaikutus ja ohjaus	6
7. Työn aikataulu	7
8. Tarjouskilpailuun osallistuminen ja konsultin valinta	8
9. Työssä tuotettavat aineistot.....	10
10. Toteuttamisaikataulu.....	10
11. Työn ohjaus ja osallistuminen	10
12. Hinta ja laskutus.....	11
13. Maksuehto	11
14. Tarjouksen voimassaolo	11
15. Hylkäämisperusteet	11
16. Tarjoajan kelpoisuus	11
17. Sopimusehdot.....	12
18. Sopimuksen solmiminen.....	12
19. Asiakirjojen julkisuus	13

Työn sisältö

1. Työn tausta

Seudulla on toimeenpantu vuonna 2014 hyväksyttyä rakennesuunnitelmaa. Seudun joukkoliikenne ja joukkoliikenteeseen tukeutuvat kesukset ovat kehittyneet merkittävästi. Toimintaympäristön muuttuessa rakennesuunnitelman päivittäminen on tullut ajankohtaiseksi. Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelmaa päivitetään vuosien 2022-2023 aikana. Rakennesuunnitelma jalkauttaa parhaillaan päivitettävän seustrategian visiota seudusta pienenä metropolina sekä kärkiteemoja Lumoava arki, Fiksu kasvu ja Maailmalle auki. Rakennesuunnitelman päivittämisestä ja siihen liittyvästä joukkoliikenteen kehityskuva työn laatimisesta on sovittu MAL-sopimuksessa vuosille 2020-2023.

Seutu kasvaa voimakkaasti. MAL-sopimus edellyttää kasvavan maankäytön kohdentamista erityisesti joukkoliikenteeseen tukeutuen, mikä tuo edellytyksiä joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseksi. Joukkoliikenteeseen tukeutuvia uusia alueita on seudulla suunnitteilla useita: osa alueista kytkeytyy olemassa olevan joukkoliikennedyhteyden varrelle, osa ei. Seudun olemassa olevassa yhdyskuntarakenteessa on paljon alueita, joissa rakenteen tiiveys ei nykytilassa muodosta perusteita laadukkaan joukkoliikenteen tarjoamiselle. Väestön vanhetessa ja päästövähennystavoitteiden kiristyessä myös näiden alueiden liikkujia olisi tärkeää voida kytkeä joukkoliikenteen piiriin.

Seudun maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittämisen tarkemman suunnittelun tueksi on tärkeää tunnistaa, milloin ja millaisella kehityksellä voidaan luoda edellytyksiä ja perusteita joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseksi.

Joukkoliikenteen osalta on edetty merkittävästi edellisen rakennesuunnitelman hyväksymisen jälkeen. Raitiotieliikenne Tampereella on käynnistynyt ja bussilinjasto on uudistettu sen mukaisesti. Lähijunaliikenteen pilottina alkanut kehitys on vakiintunut ja siitä on sovittu LVM:n ja VR:n kesken tulevan 9-vuoden ajalle. Seudulla on hankittu valtion ostoliikennettä täydentävää ostoliikennettä ja sen hankkimiseksi on kehitetty rahoitusmalli.

Raitiotiesuunnittelussa on edetty merkittävästi. Seudullisesti raitiotieliikenteen uusia suuntia tarkasteltu selvitys on tarkentunut seudulliseksi alustavaksi yleissuunnitelmaksi, jonka pohjalta laaditaan suunnittaisia yleissuunnitelmia. Lähijunaliikenteen tavoitetilat niiden edellyttämät toimenpiteet ovat hahmottuneet ja kehittämisen edellyttämää suunnittelua on ohjelmoitu.

Muun liikennejärjestelmäkehittämisen osalta seudulla on tehty yhteistyötä erityisesti kävelyn ja pyöräliikenteen sekä pysäköinnin seudullisesti merkittävien toimenpiteiden tunnistamiseksi. Pyöräliikenteen osalta on tunnistettu tarpeita pääpyöräverkon laajuu-

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

den ja laatutason kehittämiseksi. Kävelyn osalta huomio on erityisesti keskusten rakennetun ympäristön kehittämisessä ja rauhoittamisessa jalankululle sekä kaupunkielämälle. Pysäköinnin osalta on tunnistettu kehittämistarpeita erityisesti keskuksiin ja intensiivisen joukkoliikenteen vyöhykkeille, jotta kestävien kulkumuotojen edistämisen vaatima rakenteen tiheys ja yhteydet mahdollistetaan. Liityntäpysäköinti joukkoliikenteeseen on tunnistettu oleelliseksi kehittämistarpeeksi, mutta aktiivisesti kehitettävä merkittäviä kohteita ei ole saatu eteenpäin laajemman suunnittelutarpeen vuoksi.

Toteutettujen suunnitelmien ja selvitysten yhteydessä on toteutettu vaikutusten arvioita, jotka perustuvat arvioituihin maankäytön kysyntään. Yhteen joukkoliikennemuotoon ja suuntaan liittyvissä selvityksissä on tunnistettu myös yleisellä tasolla muiden joukkoliikennemuotojen edellyttämä maankäytön kehitys. Selvityksissä on tunnistettu tarpeet kytkeä tarkemmin yhteen eri joukkoliikennemuotoja sekä tarpeita muun liikennejärjestelmän kehityksen tarkemmalle suunnittelulle.

Yleisesti tehdyssä suunnittelussa on tunnistettu tarpeita joukkoliikennejärjestelmän kokonaiskuvan muodostamiselle ja sen edellyttämän kehityspolun hahmottamiselle. Tämä kokonaiskuva muodostuu joukkoliikennejärjestelmäkokonaisuuden toiminnallisista ja verkostollisista tavoitteista sekä niiden toteutuspoluista. Tässä kehityskuvatyössä kytetään yhteen seudun aiemmissa suunnitelmissa ja selvityksissä tuotettua tietopohjaa rakennesuunnitelman päivityksen pohjaksi ja osaksi sekä ohjaamaan joukkoliikennejärjestelmän operatiivista kehittämistä. Työssä määritellään joukkoliikennejärjestelmän näkökulmasta tarkoituksenmukainen kokonaisuus ja tunnistetaan sen kehittämisen realiteetit. Valinnat siitä, mitä osia tavoitetilasta ja toimeenpanosta viedään ensivaiheessa käyttöön, tehdään rakennesuunnitelman ja MAL-sopimusten yhteydessä sekä kuntien omissa ohjelmissa.

2. Työn tavoitteet

Työn tavoitteena on yleisellä tasolla muodostaa tavoitteellinen kokonaiskuva joukkoliikenteen kehityksestä vuosille 2030 ja 2040+ hyödynnettäväksi rakennesuunnitelman päivityksen yhteydessä sekä kuvata yleisellä tasolla strategisten kärkien (esim. runkolinjat, liityntäpysäköinti..) kehityksen edellytyksiä (esim. kysyntä, rahoitus..) ja vaikutuksia (esim. kulkutapaosuus, liikenneköyhyys..) operatiivisten kehittämistoimenpiteiden tarkemman määrittelyn tueksi.

Työn toteutuksessa huomioidaan kehityskuvan ja sen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden kytkeytyminen osaksi seudun ja valtakunnan kehitystä sekä kehitystavoitteita.

Edellä kuvattu yleinen tavoite voidaan pilkkoa osatavoitteiksi sekä niiden keskeisiksi tuotteiksi seuraavasti.

1. Kokonaiskuvan määrittäminen

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

Kuvataan strategisella tasolla eri joukkoliikennemuotojen rooli ja palvelutaso seudun eri vyöhykkeillä ja/tai alueilla sekä niiden välillä vuosina 2030 ja 2040+. Tuotteena joukkoliikennejärjestelmän tavoitekartta ja vaaditut selosteet.

2. Kehittämisen strategisten kärkien tunnistaminen

Tunnistetaan ja priorisoidaan järjestelmän kannalta erityisen merkittävät yhteydet (runkolinjat), solmut ja toiminnot (esim. liityntäpysäköinti ja lippujärjestelmä) sekä maankäytön ominaisuudet. Tuotteena kokonaiskuvaa täsmentävät strategisten kärkien perusteet, teemakartat ja kuvaukset (esimerkiksi runkolinjojen/liityntäpysäköinnin/solmupisteiden kehittämisstrategiat).

3. Kehittämisen edellytysten tunnistaminen

Osoitetaan kokonaisuuden kehityksen kannalta keskeiset kehitystarpeet ja kehittämisen edellytykset (esimerkiksi infan ja palvelujen kehittämisen edellyttämä rahoitus) suhteessa yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän nykytilaan sekä näköpiirissä olevaan kehitykseen. Tuotteena strategisten kärkien tiekartat.

4. Vuosien 2030 ja 2040+ kehityskuvien (kokonaisuus ja strategiset kärjet) vaikutukset ja riskit

Arvioidaan yleisellä tasolla kokonaiskuvan ja keskeisten kehittämistoimenpiteiden toteutumisen keskeiset vaikutukset (suunta ja suuruusluokka) ja epävarmuustekijät. Tuotteena analyysit (raportoidaan osana edellisten tavoitteiden tuotteita).

Työn tavoitteistoa tarkennetaan lähtökohtatarkastelujen jälkeen.

3. Työn vaiheet

Tarjouksessa määritetään prosessi, jolla edellä määritetyt tavoitteet saavutetaan.

Prosessissa on oleellista, että suunnittelua tehdään johdonmukaisesti toteutetun asiantuntija-arvioinnin avulla ja että tehdyt päätökset sekä lähtökohtaolettamat raportoidaan riittävän tarkasti.

Prosessissa tulee kiinnittää huomioita riittävään vuorovaikutukseen, jotta työssä osataan huomioida riittävästi keskeiset lähtötiedot ja vastataan mahdollisimman selvästi keskeisten sidosryhmien tarpeisiin. Raportoinnissa ja viestinnässä on oleellista, että seudun muut asiantuntijat, päätöksentekijät sekä suunnitelman toimeenpanon kannalta keskeiset sidosryhmät saavat käyttöönsä riittävän tietopohjan, jotta voivat osallistua selvityksen toteuttamiseen sekä teemaan liittyvään päätöksentekoon ja ohjaukseen.

Vuorovaikutuksen ja osallistamisen kannalta tärkeitä vuorovaikutuksen vaiheita ja tavoitteita ovat:

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

1. riittävien lähtötietojen kokoaminen olemassa olevaa aineistoa tehokkaasti hyödyntäen
2. joukkoliikennejärjestelmän tavoitetilan riittävä käsittely poliittisesti ja asiantuntijoiden toimesta
3. riittävä asiantuntijatyö ja osallistaminen tiekarttojen määrittämiseksi
4. työn johtopäätösten riittävä esittely keskeisille sidosryhmille.

Konsultin keskeisenä roolina on fasilitoida ja varmistaa, että työn kannalta keskeiset sidosryhmien näkemykset on saatu mukaan työhön (vaiheissa 1-3). Lisäksi konsultin on tärkeää tuoda vahva joukkoliikenteen asiantuntemus mukaan joukkoliikennejärjestelmän perustellun tavoitetilan ja sen saavuttamisen kannalta keskeisten toimenpiteiden sekä niiden toteuttamisen edellytysten määrittämiseksi ja kehittämisen vaikutusten arvioimiseksi (vaiheissa 2 ja 3). Lisäksi konsultti tuo tukensa työn tulosten selkeän viestimisen mahdollistamiseksi (vaiheet 1-4).

Työtä voidaan toteuttaa esimerkiksi liitteessä 1 kuvattua prosessia ja siihen liittyviä tutkimuskysymyksiä noudattaen. Konsultin tulee ilmaista tarjouksessaan, miltä osin hyödyntää liitteessä 1 kuvattua alustavaa työohjelmaa.

4. Raportointi

Työn vuorovaikutusta ja vaiheistusta yhteensovitetaan tarvittavassa laajuudessa samanaikaisesti käynnissä olevan rakennesuunnitelman päivitystyön kanssa. Aikataulutusta täsmennetään työn käynnistyttyä.

Työn prosessia ja siinä tehtäviä valintoja raportoidaan jatkuvasti. Raportoinnissa panostetaan selkeyteen ja visuaalisuuteen. Työn keskeisiä tuloksia syntyy eri vaiheista ja niitä tulee voida käyttää itsenäisinä tietolähteinä. Työssä tehdään jatkuvaa asiantuntijavuorovaikutusta. Poliittista vuorovaikutusta toteutetaan, 1) kun lähtökohta-analyysin pohjalta on muodostettu alustava näkemys tavoitteellisesta tulevaisuudesta ja 2) kun työn kokonaisuus on valmis. Poliittisen käsittelyn ja päätöksenteon tueksi laaditaan väliraportit sekä havainnolliset esittelyaineistot.

5. Suunnittelualue

Selvitys- ja suunnittelualue muodostuu lähtökohtaisesti Tampereen kaupunkiseudun kahdeksan kunnan alueesta painottuen rakennesuunnitelma 2040, tiiviimpää kaupunkiseutua koskevaan, rajaukseen.

Työssä tunnistetaan myös rajauksen ulkopuolelle jäävä kaupunkiseudun osa ja tunnistetaan tarpeet sekä mahdollisuudet joukkoliikennepalveluille maaseutumaisilla alueilla ja alueiden kytkeytyminen tiiviimmällä alueella kehitettävään joukkoliikennejärjestelmään.

Lisäksi työssä tunnistetaan tarkoituksenmukaisessa laajuudessa kytkeytyminen ylisuulliseen liikenteeseen, esim. junaliikenteen osalta mahdollinen alueellinen junaliikenne

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

seudun raidenaapureiden alueelle, seudun operoiman liikenteen kytkeytyminen ELY:n järjestämään liikenteeseen, hyvinvointialueen järjestämään liikenteeseen sekä pitkämatkaiseen joukkoliikenteeseen.

6. Vuorovaikutus ja ohjaus

Työn työrukkaseksi muodostetaan joukkoliikenteen asiantuntijoista ydinryhmä, jossa on edustettuna Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä (liikenne ja maankäyttö) Nysse sekä valtion edustajat (ELY, Väylä ja Traficom).

Vuorovaikutusta varten perustetaan seudun kuntien maankäytön ja liikenteen asiantuntijoista sekä keskeisistä sidosryhmistä ryhmä, joka kutsutaan tuottamaan aineistoa työpajojen ja haastattelujen avulla.

Seudun liikennejärjestelmätyöryhmä toimii työn ohjausryhmänä. Ohjausryhmää tiedotetaan jatkuvasti työn etenemisestä ja käsitellään neljästi (aloitus, tavoitetilat, strategiset kärjet, raportti). Tavoitetilat ja raportti käsitellään yhdessä seudun maankäytön ja asumisen työryhmän kanssa.

Työtä käsitellään seutuhallituksessa kahdesti (tavoitetilat ja raportti) työn edetessä. Seutuhallituksen käsittelyä edeltää käsittely kuntajohtajakokouksessa.

Tampereen kaupunkiseudun kuntien rooli ja lähtökohdat työlle määrittyy vahvasti joukkoliikenteen kehittämisen nykytilan kautta. Seuraavassa on nostettu kunta/kuntapari-kohtaisesti kuvauksia ja ajankohtaisia kysymyksiä. Seudullisesti keskeistä on tunnistaa, miten joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteet kytkeytyvät seudun yhdyskuntarakenteen kehittämisen tavoitteisiin sekä miten niille luodaan toteutumisen edellytyksiä. Miten kehitystä on perusteltua vaihteistaa joukkoliikenteen näkökulmasta?

Tampere	Seudullisen ja valtakunnallisen liikenteen solmukohta. Raitiotien kehittäminen laajentaminen seudulliseksi käynnissä. Tahotila lähijunaliikenne seisakkeiden kehittämiseksi. Laaja bussiverkosto. Harvaan asutulla alueella pitkiä bussiyhteyksiä.
Nokia ja Lempäälä	Kauko- ja lähijunat palvelevat keskuksia. Lähijunaliikenteen kehittämisen tavoitteita ja bussiliikenteeseen tukeutuvat nauhataajamat. Harvaan asutulla alueella pitkiä bussiyhteyksiä.
Kangasala, Ylöjärvi	Lähijunaliikenteen kehittämisen tavoitteita. Raitiotien kehittämissuunnitelmat etenevät. Bussiliikenteeseen tukeutuvat

TARJOUSPYyntÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

	taajamat. Harvaan asutulla alueella pitkiä bussiyhteyksiä.
Pirkkala	Raitiotien kehittämissuunnitelmat etenevät. Raitiotie korvautuu toteutuessaan nauhataajaman vilkkaan bussiyhteyden.
Orivesi	Kauko- ja lähijunat palvelevat keskuksia. Lähijunaliikenteen kehittämisen tavoitteita. Vt9 bussit. Palveluliikenne palvelee vähän kysynnän alueita.
Vesilahti	Bussiliikenteeseen tukeutuvat taajamat. Harvaan asutulla alueella pitkiä bussiyhteyksiä. Junaliikenteen rooli lähitulevaisuudessa matkaketjujen osana.

7. Työn aikataulu

Työ on tavoitteena saada valmiiksi helmikuussa 2023.

Työn alustava aikataulu:

- lähtökohta-analyysit elo-syyskuu
- kokonaiskuvan laatiminen ja vuorovaikutus syys-lokakuu
 - o alustavat luonnokset tavoitetiloiksi tulee olla valmiina 18.10. mennessä
- strategisten kärkien ja tiekarttojen määrittäminen marras-tammikuu
- aineiston raportointi ja esittely helmikuu.

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

Hankintamenettely

8. Tarjouskilpailuun osallistuminen ja konsultin valinta

Hankintamenettely on avoin. Tarjouspyyntö on lähetetty suoraan joillekin mahdollisille tarjoajille ja julkaistu Kuntayhtymän internetsivuilla osoitteessa www.tampereenseutu.fi 4.5.2022. sekä julkaistu Hilmassa 5.5.2020.

Konsultin valinta etenee kolmivaiheisesti.

1. kysymysten esittäminen 11.5. kello 12.00 mennessä ja vastaukset 13.5.
2. tarjousten jättäminen 1.6.2022 kello 12.00 mennessä.
3. tarjousten arvioiminen ja ilmoittaminen valitulle konsultille (arviolta 15.6. mennessä)

Kysymysten esittäminen

Tarjouspyyntöön liittyvät kysymykset toimitetaan sähköpostiosoitteeseen ta-pani.touru@tampereenseutu.fi; mika.periviita@nysse.fi edellä annettuun päivämäärään mennessä

Vastaukset kysymyksiin toimitetaan 13.5. mennessä kaikille yhteisesti kysymykset jättäneille henkilöille sekä lisätään tampereenseutu.fi -sivulle.

Tarjouksen jättäminen

Tarjoukset toimitetaan osoitteisiin kirjaamo@tampereenseutu.fi; ta-pani.touru@tampereenseutu.fi; mika.periviita@tampere.fi

Tarjousten tulee sisältää ainakin seuraava tiedot:

- tarjouksen yhteyshenkilö yhteystietoineen
- työhön tarjottavat henkilöt: nimi, rooli tarjottavassa työssä ja henkilöreferenssit (maks. 5kpl/hlö/rooli) roolia vastaavista aikaisemmista työtehtävistä.
 - Referensseistä tulee käydä ilmi työn tilaaja, tiivis kuvaus työstä ja tehtävästä, valmistumisvuosi.
- työohjelma sisältäen kuvauksen työssä hyödynnettävistä työkaluista, menetelmistä ja raportoinnista. Työohjelman pituus maks. 10 sivua/kalvoa.
- esitys työpanoksen jakautumisesta työvaiheittain

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

- esitys työpanoksen jakautumisesta henkilöittäin
- alustava esitys työn aikatauluksi sisältäen suunnitelma tarvittavista kokouksista ja vuorovaikutusmenetelmistä (aikataulua täsmennetään työn käynnistysvaiheessa ja sovitetaan osaksi samanaikaisesti toteutettavaa rakennesuunnitelman laatimista)
- työssä hyödynnettävät mahdolliset alikonsultit ja heidän rooli työssä. Tarjoaja vastaa yhteistyökumppaninsa ja alikonsulttinsa työstä kuten omastaan.
- mahdollisissa lisätöissä käytettävät henkilöryhmittäiset veloitus hinnat ilman arvonlisäveroa.

Tarjousten arviointi

Tarjouksia arvioidaan valintaryhmässä seuraavien kriteerien avulla.

Työhön osallistuvat henkilöt (asteikko 1-5 0,5 pisteen tarkkuudella):	painoarvo
Projektipäällikön ammattitaito ja työkokemus strategisesta suunnittelusta ja projektin johtamisesta	10 %
Työryhmän sisältämä ammattitaito teemoissa: joukkoliikenteen suunnittelu, MAL-suunnittelu, vuorovaikutus ja visualisointi.	30 %
Työryhmän sisältävät erityisasiantuntemus liittyen menetelmiin (esimerkiksi liikennemallit, vuorovaikutusmenetelmät)	5 %
Työryhmän työnjako ja roolit hankkeessa sekä varahenkilöjärjestelyt	5%
Työsuunnitelma työn toteutuksesta (asteikko 1-5 0,5 pisteen tarkkuudella)	
Työn sisältö suhteessa työlle asetettuihin tavoitteisiin.	20 %
Työssä käytettävät menetelmät ja laadunvarmistus	20 %
vuorovaikutus	

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

työmäärä ja työmäärän jakautuminen työvaiheisiin ja henkilöille	5 %
	5 %

9. Työssä tuotettavat aineistot

Työssä pidettävistä kokouksista ja sidosryhmäkokouksista tehdään konsultin toimesta asialistat ja pöytäkirjat. Keskeisistä sidosryhmätilaisuuksista tehdään lisäksi keskustelumuistiot.

Työ raportoidaan havainnollisena ja tiiviinä powerpoint-esittelyaineistona sekä teknisenä/teknisinä taustaraportteina. Työnaikainen materiaali toimitetaan tilaajalle työn päättyessä muistitikulle tai vastaavalle tallennettuna. Työn aineistot tulee luovuttaa sellaisina, että saavutettavuusdirektiivin vaatimukset täyttyvät.

Työssä toteutetaan ja hyödynnetään tarvittavassa määrin paikkatietotarkasteluja, mallinnuksia ja simuloitteja. Tilaajalla tulee olla mahdollisuus hyödyntää tuotettavaa aineistoa.

Hankinnan tuotokset ja materiaalin omistaa Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ja Nysse.

10. Toteuttamisaikataulu

Työ voidaan käynnistää elokuussa 2022. Työn kesto on noin puoli vuotta.

Tarjouksessa tulee esittää tarkempi aikataulu. Kokousten ja muiden tilaisuuksien aineistot tulee toimittaa viikkoa ennen kokousta tai muuten etukäteen sovittuna ajankohtana.

11. Työn ohjaus ja osallistuminen

Hankkeen organisoinnista ja hallinnoinnista vastaavat tilaajat, kuntayhtymä yhdessä Nysse kanssa. Tilaajien kanssa ollaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa.

Työn työrukkaseksi muodostetaan joukkoliikenteen asiantuntijoista ydinryhmä, jossa on edustettuna Tampereen kaupunkiseutukuntayhtymä (liikenne ja maankäyttö) Nysse sekä valtion edustajat (ELY, Väylä ja Traficom). Työryhmän

Vuorovaikutusta varten perustetaan seudun kuntien maankäytön ja liikenteen asiantuntijoista sekä keskeisistä sidosryhmistä ryhmä, joka kutsutaan tuottamaan aineistoa työpajojen ja haastattelujen avulla.

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

Seudun liikennejärjestelmätyöryhmää tiedotetaan jatkuvasti työn etenemisestä ja käsitellään neljästi (aloitus, tavoitetilat, strategiset kärjet, raportti). Tavoitetilat ja raportti käsitellään yhdessä seudun maankäytön ja asumisen työryhmän kanssa.

Työtä käsitellään seutuhallituksessa kahdesti (tavoitetilat ja raportti) työn edetessä. Seutuhallituksen käsittelyä edeltää käsittely kuntajohtajakokouksessa.

Kokouksissa ja muissa tilaisuuksissa on varauduttava etäosallistumiseen.

12. Hinta ja laskutus

Työn kokonaishinta on 30 000 € (+ALV). Hinta sisältää kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut. Niitä ovat mm. henkilötyöaika sekä matka- ja majoituskustannukset ja päivärahat.

Työstä laskutetaan Kuntayhtymää ja Nysseä kahdessa erässä erikseen sovittavan maksuaikataulun mukaisesti. Työn viimeinen maksuerä maksetaan loppuraportin hyväksymisen jälkeen. Laskut voi toimittaa verkkolaskuina, mutta kuntayhtymä vastaanottaa myös paperilaskuja.

13. Maksuehto

Maksuehto 21 pv netto laskun saapumisesta. Viivästyskorke on korkolain 4 § 1 mom. mukainen.

14. Tarjouksen voimassaolo

Tarjouksen tulee olla voimassa neljä (4) kuukautta tarjouksen esittelypäivästä laskettuna.

15. Hylkäämisperusteet

Tarjous hylätään, jos tarjouspyynnössä esitetyt vaatimukset eivät täyty tai jos tarjoaja ei saavu sovittuun esittelytilaisuuteen. Tilaja voi perustellusta syystä hylätä kaikki tarjoukset.

16. Tarjoajan kelpoisuus

Ennen sopimuksen solmimista tarkistetaan tehtävään valitulta tarjoajalta seuraavat tilaajavastuulain 5 §:n selvitykset:

- selvitys siitä, onko yritys merkitty ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain (1501/1993) mukaiseen arvonlisävelvollisten rekisteriin
- kaupparekisteriote

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

- todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty
- todistukset eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty
- selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista.

Selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia tarjouksen esittelypäivästä laskettuna. Todistukset tulee esittää myös alikonsulteilta.

Edellä mainitut erilliset todistukset voi korvata toimittamalla ajantasaisen tilaajavastuuraportin.

Tarjouksen antajalla tulee olla konsulttitoiminnan vastuuvakuutus.

17. Sopimusehdot

Tässä työssä noudatetaan Julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja palveluhankinnoissa (JYSE 2014 Palvelut).

18. Sopimuksen solmiminen

Kuntayhtymä lähettää tekemänsä hankintapäätöksen tarjoajille sähköpostitse tarjoajan ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen.

Valitun toimijan kanssa tehdään kirjallinen sopimus. Sopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua hankintapäätöksen tiedoksisaannista (sähköinen tiedoksisaanti) edellytyksellä, että hankintapäätös on saanut lainvoiman. Päätös sitoo osapuolia vasta, kun asiassa on tehty erilliset kirjalliset sopimukset.

Sopimus laaditaan seuraavien asiakirjojen perusteella (asiakirjat pätevyysjärjestyksessä):

- Sopimus
- Sopimusneuvottelupöytäkirja liitteineen
- Tarjouspyyntö liitteineen
- JYSE 2014 Palvelut
- Tarjous

Sopimuksesta aiheutuvat tai siihen liittyvät riitaisuudet ratkaistaan Tampereen käräjäoikeudessa.

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

19. Asiakirjojen julkisuus

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain perusteella tarjoukset ovat yleisesti julkisia sopimuksenteon jälkeen. Tarjouskilpailuun osallistuneet saavat halutesaan tarjoukset (esittelymateriaalit) nähtäväkseen jo päätöksenteon jälkeen. Siksi materiaalit on pyrittävä laatimaan siten, ettei se sisällä liike- tai ammattisalaisuuksia. Mikäli liike- tai ammattisalaisuuksien sisällyttäminen on kuitenkin järkevän tarjouksen tekemiseksi välttämätöntä, tulee liike- tai ammattisalaisuuksiksi määritellyt tiedot ilmoittaa erillisellä liitteellä, jonka on oltava selkeästi merkitty. Tuotteen hinta ja alennusprosentti eivät ole liikesalaisuuksia.

Lisätietoja

Lisätietoja tarjouspyynnöstä voi tiedustella liikennejärjestelmäpäällikkö Tapani Tourulta tapani.touru@tampereseutu.fi

Tampereella 4.5.2022

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä

Päivi Nurminen

Seutujohtaja

TARJOUSPYyntÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

Liite 1: Mahdollinen prosessi

A) Missä mennään? Eli Lähtökohta-analyysi

Käydään läpi lähtökohtatiedot ja tunnistetaan niiden muodostamat keskeiset lähtökohdat työlle:

Taustoitus kirjallisuuskatsauksen avulla

- miksi joukkoliikennettä pyritään kehittämään?
- miten joukkoliikenteen kehitys kytkeytyy sosiaaliseen, taloudelliseen ja ekologiseen kestävyYTEEN?

Mennyt kehitys tilasto- ja kehitysanalyysin avulla

- miltä joukkoliikenteen mennyt kehitys näyttää?
- miten joukkoliikenne on kehittynyt suhteessa tavoitteisiin?
- mistä kehittyneisyys/kehittymättömyys johtuu?

Nykytilakartoitus

- millaista joukkoliikennettä kunnissa, seudulla ja valtion taholla halutaan?
- millaisia tarpeita joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseen liittyy?
- millaisia puutteita nykytilassa tunnistetaan?
- miltä joukkoliikenteen nykytila (palvelutaso, toiminnan edellytykset, kustannukset, käyttäjät ym.) näyttää?
- miltä toimintaympäristön kehitys vaikuttaa joukkoliikenteen kehitysedellytyksiin?

Tulevaisuuden kehitysedellytysten tunnistaminen edellisten yhteenvetona

- miten suunnitelmat kytkeytyvät tavoitteisiin?
- miten suunnitelmat kytkeytyvät toisiinsa?
- millaiset edellytykset suunnitelmien toteuttamiseksi on?

Lähtökohta-analyysi vaiheessa tunnistetaan lisäksi lähtötietoanalyysin avulla (kirjallisuuskatsaus, projektiryhmätyöskentely, haastattelut) mitä selvityksiä seudulla on viime aikoina toteutettu ja tulossa sekä mitä selvityksiä, suunnitelmia ja linjauksia valtio taholla on, jotta tunnistetaan tarkemmin tämän työn roolia osana joukkoliikennejärjestelmän kehittämistä Tampereen kaupunkiseudulla.

Työn vaiheessa A raportoidaan lähtökohta-analyysi.

B) Mitä voisi ja pitäisi tehdä? Eli joukkoliikennejärjestelmän kehittämishaasteiden, tarpeiden ja tavoitteiden määrittäminen skenaarioiden avulla: Kirkastetaan lähtökohta-analyysin pohjalta tehtävällä skenaariotarkastelulla joukkoliikenteen kehityskuvatyössä tarkasteltavia teemoja, asetetaan tavoitteita ja täsmennetään ratkaistavia ongelmia sekä muodostetaan kehittämisen iso kuva.

- mitä menneestä kehityksestä voidaan oppia?

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

- mitä mahdollisuuksia nykytila tarjoaa?
- mitä mahdollisuuksia tulevaisuus tarjoaa?
- mitä rajoitteita tulee huomioida?

- miten joukkoliikennettä olisi perusteita kehittää seudulla?
 - o joukkoliikenne infra ja palvelut?
 - o joukkoliikenteen rahoitus?
 - o joukkoliikenteen energiaratkaisut?
 - o joukkoliikennettä tukeva liikennejärjestelmä?
- mikä joukkoliikenteen rooli on ja tulisi olla seudulla ja sen eri alueilla?
 - o mikä on joukkoliikenteen tavoiteltava kulkutapaosuus seudulla ja sen eri alueilla?
 - o miten määritetty rooli vaikuttaa seudulle asetettuihin tavoitteisiin?
 - o miten alueet, joilla joukkoliikenteen rooli ei ole merkittävä, kytketään joukkoliikenteen piiriin?

- Vastauksia edellä esitettyihin kysymyksiin voi hakea esimerkiksi skenaariotarkastelulla, jonka avulla pyritään muodostamaan vaihtoehtoja ison kuvan muodostamiseksi.
 - o Skenaarioiden yhtenä vaihtoehtona tarkastellaan rakennesuunnitelman 2040 ratkaisua
 - o Skenaarioiden toisena vaihtoehtona voidaan tarkastella nykyisen mukaista järjestelmää.
 - o Työvaiheessa määritellään tavoitteellisen tilanteen vastaspainoksi myös ei-toivotun tulevaisuuden kuvaus (joukkoliikenteen taantuma) ja kuvataan yleisellä tasolla sen vaikutukset seudulla asetettuihin tavoitteisiin.

Työn vaiheessa B ja raportoidaan joukkoliikenteen kehittämiseksi asetettavat tavoitteet ja tunnistetut keskeiset kehittämistarpeet.

Työn vaiheet A ja B raportoidaan yhdessä havainnollisena tarinana, joka kuvaa ja perustelee asiantuntijankäytännön, josta muotoillaan poliittisen käsittelyn päätösehdotus.

C) Miten pitäisi toimia? Eli joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen mahdollisuudet: tarkennetaan tavoitetilan saavuttamiseen edellyttämää joukkoliikennejärjestelmän kehittämissuunnitelmaa

- millaisia vaihtoehtoja joukkoliikennejärjestelmän kehittämisessä voidaan tunnistaa työvaiheessa B tunnistetun ja perustellun tavoitteen saavuttamiseksi, huomioiden tunnistetut rajoitteet?

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

- työvaiheessa tarkastellaan vaihtoehtoisia etenemispolkuja kohti tavoitetilaa
Tarkasteltavia vaihtoehtoja voivat olla esim. ”BAU: raiteita ja laaja bussiverkosto” ”Vaiheittain raiteita ja bussien laatukäytäviä” ”Isoja raideinvestointeja ja kutsuohjausta” ”Markkinat hoitaa”.
- millaisia vaikutuksia eri kehittämisvaihtoehtoilla olisi? (vahvuudet ja heikkoudet)
 - taloudellinen, sosiaalinen, ekologinen ja kulttuurinen kestävyys seudulla ja sen osissa
- millaisia edellytyksiä eri kehittämisvaihtoehtoilla olisi? (vahvuudet ja heikkoudet)
 - eri kulkutapoihin ja kokonaisuuteen kytkeytyvä kysyntä ja rahoitus
- millaisia epävarmuuksia eri kehittämisvaihtoehtoilla olisi? (uhkat ja mahdollisuudet)
 - esim. kysyntään sekä infran ja palvelujen rahoitukseen liittyvä epävarmuus
- mikä vaihtoehtoista vaikuttaa kokonaisuutena perustellulta?
 - perustelluin vaihtoehto muodostaa kehityskuvan tarkentamisen lähtökohdan

Työvaiheessa toteutettava vaikutusten arviointi toteutetaan pääosin asiantuntija-arviona perustuen aiemmin tuotettuun aineistoon

D) Mihin kannattaa panostaa? Eli joukkoliikennejärjestelmän strategisten kärkien tunnistaminen: nostetaan seudullisessa yhteistyössä keskeiset teemat esiin

- mitä ovat tavoiteltavaksi tunnistetun tulevaisuuden kannalta tärkeimmät kehittämisteemat ja kohteet (strategiset kärjet)?
 - yhteydet, solmut, toiminnot?
 - palvelut, infra?
 - kysyntä (maankäytön volyymit ja laatu)?
 - joukkoliikenteen energiaratkaisut?
 - joukkoliikenteen rahoitus ja organisointi?
- millaisia kehittämisedellytyksiä strategisten kärkien kehittämiseen voidaan tunnistaa/määrittää?
 - vaadittu asukasmäärä eri alueilla
 - vaadittu suunnitteluvalmius
 - vaadittu teknologinen kehitys
 - vaadittu liikennejärjestelmä eri alueilla
 - vaadittu kehittämisrahoitus eri teemoissa
- miten kehittämisedellytykset ja strategisten teemojen relevanssi kehittyvät ajallisesti?
 - toimenpiteiden ohjelmointi

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

- millaisia vaikutuksia strategisten kärkien kehityksellä on seudullisesti ja paikallisesti?
 - o toimenpiteiden perustelu
- miten joukkoliikenteen kehityskuva ja sen strategiset kärjet kytetään rakennesuunnitelmaan?

(työvaiheita C ja D voi olla perusteltua toteuttaa samanaikaisesti)

Työvaiheessa toteutettava kehittämisedellytysten määrittäminen kuvataan yleisellä tasolla hyödyntäen asiantuntija-arviointia, olemassa olevaa aineistoa, hyviä käytäntöjä ja kehittämisohteja.

Työn vaiheissa C ja D raportoidaan havainnollisesti mahdollisten kehityskulkujen keskeisiä toimenpiteitä, niiden toteuttamisen edellytyksiä ja vaikutuksia

E) Mistä aloitetaan? Eli strategisten kärkien toimeenpano: ohjelmoidaan kehityskuvan toimeenpanoa ja seuranta

- millaisia suunnitelmia, selvityksiä, sopimuksia ja sitoutumista strategisten edistämisen/toimeenpano ensivaiheessa edellyttää?
 - o toimeenpanon ensiaskelten ohjelmointi (tavoitteet MAL-sopimukselle)
- miten strategisten kärkien toimeenpanoa edistetään?
 - o vastuuttaminen eri toimijoille
- miten joukkoliikenteen kehityskuvan kehitystä seurataan?
 - o seurannan ohjelmointi ja indikaattorit (mittaristo rakennesuunnitelmalle, MAL-sopimukselle ja seutuyhteistyölle)

Työn vaiheessa E raportoidaan joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen kokonaisuus (tavoitetila ja tiekartta), ensivaiheessa toteutettavien toimenpiteiden ohjelmointi sekä seuranta siten, että vastataan kokonaisuutena työlle asetettuihin tavoitteisiin.

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

Liite 2 Keskeisiä taustamateriaaleja

Seuraava työn kannalta keskeisistä tausta-aineistoa. Työssä oleellisia lähtöaineistoja täsmennetään työn käynnistyessä.

Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040 (2014)

<https://www.tampereenseutu2040.fi/downloads/rakennesuunnitelma2040.pdf>

Pirkanmaan maakuntakaava 2040

Kuntien strategiset yleiskaavat

Tampereen kaupunkiseudun asuntopoliittinen ohjelma 2040 <https://tampereenseutu.fi/wp-content/uploads/2021/07/Seudullinen-asuntopoliittinen-ohjelma-2040-1.pdf>

Lähijuna

Tampereen kaupunkiseudun tavoitteellinen tulevaisuuskuva ja tiekartta toteutukselle -selvitys 2022 https://tampereenseutu.fi/wp-content/uploads/2022/04/s-19-Lahijunaselvitys_laajasti.pdf

Tampereen kaupunkiseudun lähijunaliikenteen kehittämisselvitys (Tampereen kaupunkiseutu 2012) https://www.tampereenseutu.fi/site/assets/files/4334/lahijunaliikenteen_kehittamisselvitys_2012.pdf

Tampereen kaupunkiseudun lähijunaliikenteen kehittäminen: asemien ja liikenteen suunnittelu (Tampereen kaupunkiseutu 2016) https://www.tampereenseutu.fi/site/assets/files/4334/asemien_ja_liikenteen_suunnittelu_loppuraportti-1.pdf

Raitiotie

Tampereen raitiotien seudullinen yleisuunnitelma

<https://www.tampereenratikka.fi/wp-content/uploads/2021/09/Tampereen-raiotien-seudullinen-yleisuunnitelma-19.2.2021-1.pdf>

Raitiotien tulevaisuuden suunnat Tampereen kaupunkiseudulla

https://tampereenseutu.fi/wp-content/uploads/2021/09/Raitiotien-tulevaisuuden-suunnat-Tampereen-kaupunkiseudulla_kalvosarja_2018-05-16.pdf

TARJOUSPYYNTÖ JA ALUSTAVA TYÖOHJELMA (liite1) 3.5.2022

Bussiliikenne

Joukkoliikenteen palvelutaso 2022-2025

https://www.nysse.fi/media/pdf-liitteet/palvelutasomaaritelma_2022-2025.pdf